

Anna Grygorowicz

Czy jest możliwy jednolity sposób opracowywania danych do oceny jednostek naukowych i innych wniosków?

Forum Bibliotek Medycznych 5/1 (9), 161-166

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mgr inż. Anna Grygorowicz
Gdańsk - GUMed

CZY JEST MOŻLIWY JEDNOLITY SPOSÓB OPRACOWYWANIA DANYCH DO OCENY JEDNOSTEK NAUKOWYCH I INNYCH WNIOSKÓW?

Dane bibliograficzno-bibliometryczne poszczególnych uczelni wykorzystywane są do:

- kategoryzacji jednostek naukowych
- występowania przez jednostki o przyznanie środków na finansowanie działalności statutowej
- udziału jednostek w konkursach np. KNOW
- występowanie jednostek wchodzących w skład wydziałów lub poszczególnych zespołów badawczych o granty

**Analizy bibliometryczne przygotowywane są również na potrzeby
pozauczelnianej oceny:**

- postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego i tytułu profesora
- wnioski o nagrody ministra
- konkursy na stanowiska
- akredytacje wydziałów i kierunków
- wnioski o stypendia pozauczelniane
- uprawnienia do nadawania stopni naukowych

**oraz różnego typu wewnątrzuczelnianych ocen zarówno jednostek, jak
poszczególnych pracowników (np. awanse)**

Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich ✨ Kraków ✨ wrzesień 2012

Zasady przygotowywania danych bibliograficznych oraz bibliometrycznych

Kategoryzacja jednostek oraz sprawozdanie roczne odbywają się zgodnie z:

- Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym
- Załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 27.04.2012 zmieniającego rozporządzenie z dnia 05.11.2010 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na finansowanie działalności statutowej

W przypadku postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego i tytułu profesora dla nauk medycznych, farmaceutycznych oraz nauk o kulturze fizycznej obowiązują:

- Wymogi Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów które zostały ogłoszone komunikatami nr 4/2009 oraz 3/2012

Dane z uczelni przekazywane są odpowiednio:

- bez punktacji – za pośrednictwem wskazanego przez ministerstwo systemu informatycznego
- z punktacją – zgodnie z wymogami formalnymi poszczególnych ocen, konkursów, grantów oraz wewnętrznymi zarządzeniami uczelni lub zgodnie z obowiązującymi wzorami

Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich ❁ Kraków ❁ wrzesień 2012

Potencjalne rozbieżności

- różna interpretacja niejednoznacznych zapisów zawartych w samych aktach prawnych
- różne charakterystyki formalne tej samej publikacji nadawane przez biblioteki
- zgłaszanie np. komentarzy i listów do redakcji opatrzonych bibliografią (lub bez) jako artykułów
- zgłaszanie publikacji znajdujących się jeszcze na pewnych etapach procesu publikacyjnego
- brak weryfikacji objętości wydawniczej monografii, a szczególnie rozdziałów w monografiach
- zgłaszanie do ministerstwa prac w „ukrytych” suplementach (np. zeszyt 1A) lub po uzyskaniu zaświadczenia o recenzowaniu materiału zamieszczonego w suplemencie
- zgłaszanie prac wieloosobowych, kiedy nazwisko autora znajduje się w apendyksie
- różna wartość wskaźnika IF dla publikacji archiwalnych m.in. za lata 1987, 1989-1990 (brak informacji o IF w Polsce)
- punktowanie streszczeń
- stosowanie różnej punktacji ministerialnej w odniesieniu do publikacji powstałych w różnych przedziałach czasowych
- punktowanie lub nie dokumentów typu wytyczne, algorytmy, quizy

Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich ❁ Kraków ❁ wrzesień 2012

Działania bibliotek medycznych w celu ujednoczenia zasad punktacji publikacji

W maju 2008 r. Biblioteka Główna Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego zorganizowała spotkanie robocze pracowników bibliotek uczelni medycznych odpowiedzialnych za tworzenie baz bibliograficznych oraz sporządzanie analiz bibliometrycznych. Po wielu dyskusjach, sporach i konsultacjach udało się wypracować projekt jednolitych zasad punktacji publikacji indywidualnego dorobku naukowego na uczelniach medycznych. Niestety, poczynione wówczas ustalenia nie zostały przyjęte przez władze poszczególnych uczelni. W całości zaakceptowane zostały chyba tylko w Szczecinie.

Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich ✪ Kraków ✪ wrzesień 2012

Działania bibliotek medycznych w celu ujednoczenia zasad punktacji publikacji

W czerwcu 2011 roku w ramach
XXIX KONFERENCJI PROBLEMOWEJ BIBLIOTEK MEDYCZNYCH
organizowanej również przez Bibliotekę Główną Pomorskiego Uniwersytetu
Medycznego w Szczecinie został wygłoszony referat pt.:

Ocena publikacji naukowych na uczelniach medycznych – raport rozbieżności
autorstwa Renaty Klimko i Dagmary Budek.

Autorki przeprowadziły badania ankietowe dotyczące zasad sporządzania w poszczególnych bibliotekach uczelni medycznych analiz bibliometrycznych i bardzo wnikliwie przeanalizowały uzyskane z 11 ośrodków wyniki. Ankieta zawierała 24 pytania.

Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich ✪ Kraków ✪ wrzesień 2012

Punktacja publikacji w czasopismach – tabela zbiorcza

	do 1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Białystok															
Bydgoszcz															
Gdańsk	separatna dla CK														
Katowice															
Kraków															
Lublin	separatna dla CK														
Łódź															
Poznań	separatna dla CK											separatna			
Szczecin															
Warszawa															
Wrocław															

Opracowanie: Renata Klimko, Dagnara Budek

Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich ✪ Kraków ✪ wrzesień 2012

Punktacja monografii naukowych, podręczników i rozdziałów

	do 1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Białystok													
Bydgoszcz													
Gdańsk	separatna dla CK												
Katowice													
Kraków													
Lublin	separatna dla CK												
Łódź													
Poznań	separatna dla CK												
Szczecin													
Warszawa													
Wrocław													

brak punktacji

Szczegółowe i zasady oceny parametrycznej jednostek naukowych wchodzących w zakres działań Zespołu Nauk Medycznych PŚS z 2001 r.

rozporządzenie MNiS z dn. 4.08.2005 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę

rozporządzenie MNiS z dn. 17.10.2007 r., w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych na działalność statutową

Opracowanie: Renata Klimko, Dagnara Budek

Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich ✪ Kraków ✪ wrzesień 2012

Działania bibliotek medycznych w celu ujednoczenia zasad punktacji publikacji

Autorki referatu piisały:

„...Na podstawie analizy danych ankietowych można stwierdzić, że rozbieżności dotyczą właściwie wszystkich aspektów wykonywania analiz bibliometrycznych, począwszy od tego, jakie typy publikacji są punktowane, a skończywszy na tym, według jakich zasad.

O ile różnice w ocenach przygotowywanych na potrzeby wewnętrzne poszczególnych uczelni nie mają znaczenia, o tyle te przygotowywane dla Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów czy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego do okresowej oceny jednostek naukowych powinny być porównywalne, aby umożliwić obiektywną ocenę zarówno dorobku indywidualnego (bez względu na to, z którego ośrodka pochodzi autor publikacji), jak i obiektywną ocenę działalności jednostek naukowych...”

Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich ✪ Kraków ✪ wrzesień 2012

Propozycje działań wspólnych, czyli co, jak i czym punktować

Powołanie zespołu ds. ujednoczenia zasad punktowania publikacji naukowych w zakresie m.in.:

- tego, co decyduje o opisie dokumentu: forma czy jego treść
- typów publikacji i ich charakterystyk formalnych
- traktowania zeszytów specjalnych (2A)
- materiałów konferencyjnych posiadających różną formę wydawniczą
- publikacji, które mimo ukazania się w dodatkach do regularnych numerów czasopism, przeszły procedurę peer review
- źródeł punktacji dorobku opublikowanego w poszczególnych przedziałach czasowych w zakresie wartości wskaźników IF i punktacji ministerialnej (w zależności od roku publikacji)
- wartości wskaźnika Impact Factor dla publikacji najnowszych oraz z lat 1987, 1989, 1990
- traktowania publikacji ukazujących się w trybie „first online” lub posiadających DOI
- publikacji ukazujących się w elektronicznych wersjach czasopism posiadających odmienny ISSN od ISSN-u wersji drukowanych (kwestia L-ISSN)

Czy się uda?

Zapewne tak, ale jest to proces pracochłonny i otwartym pozostaje pytanie, w jakim stopniu efekt prac zostanie zaakceptowany i zastosowany w praktyce w poszczególnych uczelniach

Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich ✪ Kraków ✪ wrzesień 2012

Propozycje działań wspólnych – baza rekordów wzorcowych

Pytania:

- Jaki charakter powinna mieć baza: bibliograficzny, czy również bibliometryczny?
- Czy bazę tworzą jednostki wiodące w poszczególnych dziedzinach, czy wszyscy na zasadzie współpracy?
- W jaki sposób wykorzystała rekordy bibliograficzne już istniejące w naszych bazach?

oraz

- Czy mamy odpowiedni potencjał ludzki, czyli bibliotekarzy gotowych do nowych zadań?
- Jak będzie zorganizowany nadzór nad pracami – lider(zy)?
- Jaka będzie organizacja pracy?
- Formy współpracy z bazami lokalnymi?
- Oprogramowanie?
- Sprzęt?
- **KOSZTY PRZEDSIĘWZĘCIA?!**

Należałoby także ustalić elementy rekordu, ewentualne indeksy, zapis skrótów tytułów czasopism, etc.

Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich ✪ Kraków ✪ wrzesień 2012

Propozycje działań wspólnych – wątpliwości

Czy jesteśmy w stanie przekonać nasze władze do działań wspólnych w tym obszarze?

Czy raczej zwyciężą interesy partykularne?

Komercyjne narzędzia do analizowania dorobku naukowego

The image displays two promotional graphics for research analysis tools. On the left is 'InCites You Can', which features a yellow header and a grid of text boxes with various charts and graphs. On the right is 'SciVal', which has a blue header and a central graphic of two overlapping circles (one blue, one green). Below the SciVal header is a list of features and services:

Identify expertise and enable collaboration	SciVal Experts
Maximize your chances for award success	SciVal Funding
Shed light on your research strengths	SciVal Spotlight
Measure team and individual performance	SciVal Status
Custom data and analysis from a dedicated professional team	SciVal Analytics Unit